

Complexnummer: 528559

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Park Voorn

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

526705, 528560, 528561

Woonplaats

Utrecht

Gemeente

Utrecht

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdoject

Park Voorn 1, 3544 AC te Utrecht

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Inleiding

HISTORISCHE BUITENPLAATS PARK VOORN. Het terrein ligt bij het kruispunt van de Leidsche Rijn en een restgeul van de Oude Rijn. De oudste vermelding van een hofstede op deze plek dateert van 1395, de oudste afbeelding van het huis dateert van 1615. De oorspronkelijke ingang van het kasteelterrein lag aan de noordzijde, aan de oude Rijndijk (en de restgeul van de Oude Rijn). Deze Rijndijk of Voornse Steeg is evenals de restgeul van de Oude Rijn deels nog aanwezig aan de rand van het landschapspark. De oprijlaan naar het kasteelterrein is - hoewel begroeid - nog herkenbaar. Midden 17e eeuw werd de Leidsche Rijn verbeterd en werd er een jaagpad aangelegd, waarmee het belang van deze verbinding toenam in de volgende eeuwen (de Rijksstraatweg). In de 17e eeuw werd het kasteel eveneens flink verbouwd en de oprijlaan verschoof in de richting van de Leidsche Rijn (Stadsdam), een oriëntatiewijziging die zich hier bij meer kasteelterreinen in die periode voordeed. De beide duiventorens dateren van deze verbouwing. Ook de lindes op het voorterrein van kasteel en oprijlaan horen bij deze opzet en dateren vermoedelijk uit de 18e eeuw. Eind 18e eeuw, begin 19e eeuw werd het landschapspark aangelegd in de voor die tijd typerende landschappelijke stijl met boomgroepen, hoogteverschillen en waterpartijen. In 1850 werd het kasteel gesloopt met uitzondering van de twee hoek(duiven)torentjes. De ruïne werd opgenomen in de tuinaanleg. In 1873 werd het huidige hoofdhuus gebouwd, nu geheel georiënteerd op de Leidsche Rijn en recht tegenover de Stadsdam. Die oriëntatie is in de situering van voorgevel en ronde hoektravee beklemdoend.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

De HISTORISCHE BUITENPLAATS PARK VOORN bestaat uit de volgende onderdelen: Een HOOFDHUIS uit 1873 (1), een HISTORISCHE PARKAANLEG (2) en een middeleeuwse KASTEELRUINE (3), zie verder ook monumentnr. 522611 (ROB). Het complex wordt begrensd door de Leidsche Rijn/de Rijksstraatweg in het zuiden, de restgeul van de Oude Rijn/Voornse steeg in het noorden. In het oosten vormt de geprojecteerde waterloop van de stadsweg/A2 de grens. In het westen de aldaar gelegen sloot met een uitstulping om de dienstwoning.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is deze grens aangegeven alsmede de cijferaanduiding van de onderdelen.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS PARK VOORN is van algemeen belang vanwege:

- de ouderdom;
- de archeologische waarde;
- de goed waarneembare individuele historisch-geografische ontwikkeling, die bovendien karakteristiek is voor de streek;
- de tuinhistorische waarde als goed voorbeeld van een vroeg landschapspark met een oudere formele laan;
- de architectuurhistorische waarde van het hoofdhuis;
- de ruimtelijk-visuele samenhang van de onderdelen.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526705

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 augustus 2005
Kadaster deel/nr	82709/105

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Utrecht	Utrecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Utrecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Utrecht	V			5061
Utrecht	V			5067
Utrecht	V			5068
Utrecht	V			5063
Utrecht	V			5065
Utrecht	V			5062
Utrecht	V			5064
Utrecht	V			5066

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDHUIS

Inleiding

Het hoofdhuis is gebouwd in 1873 in eclectische stijl. De bouw vond plaats 23 jaar nadat het middeleeuwse kasteel was afgebroken. Het ligt in de uiterste zuidwesthoek van de aanleg en is in zijn architectuur georiënteerd op de Leidsche Rijn en de Rijksstraatweg.

Beschrijving

GEVELS

Vrijstaand pand op rechthoekige plattegrond, onderkelderd en met twee (hoge) bouwlagen en verhoogd middenrisaliet. Plat dak. De gevels zijn geheel gepleisterd. De voorgevel (oostgevel) heeft een middenrisaliet van twee traveeën en is verhoogd met een mezzaninoverdieping. Aan weerszijden van de middenrisaliet bouwdelen van één travee breed. Het linkerdeel, aan de Leidsche Rijn,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

heeft een over beide bouwlagen afgeronde hoektravee met eveneens rondlopend balkon. De gevel evenwijdig aan de Leidsche Rijn (zuidgevel) is drie traveeën breed, met een licht risalerende middentravee met blindnissen met ingekraste ruitmotieven. De noordgevel is eveneens drie traveeën breed met een licht risalerende middentravee waarin de uitgebouwde toegang is gesitueerd, daarboven een balkon. De westgevel heeft evenals de oostgevel een middenrisaliet met een extra verdieping. De gevels hebben een natuurstenen plint. Het risalerende deel van de voorgevel, evenals de hoeken, zijn beklemtoond met pilasters. Deze pilasters zijn op de begane grond uitgevoerd met schijnblokken en op de verdieping met een verdiept profiel. De bouwlagen worden gescheiden door een geprofileerde lijst en de gehele gevel wordt beëindigd met een fries met verdiepte vlakken, consoles ter beklemtoning van de pilasters en een geprofileerde kroonlijst. De voorgevel heeft boven de kroonlijst nog een extra lijst, boven de middenrisaliet en de afgeronde hoektravee uitgevoerd in de vorm van balusters tussen hoekblokken en boven de beide andere bouwdelen uitgevoerd als een gepleisterd fries met opgelegde vlakken. De T-vensters hebben gepleisterde, geprofileerde, rechthoekige lijsten en hardstenen lekdorpels. De lijsten van de vensters in de middenrisaliet van de voorgevel, in de afgeronde hoektravee en van de ingang hebben een segmentboogvormige beëindiging. Binnen de lijst van elke venster is een segmentboogvormige decoratie aangebracht.

INTERIEUR

De kelder loopt grotendeels onder het gehele pand en heeft troggewelfjes. De plattegrond is ingedeeld met de vertrekken gelegen rond een monumentaal trappenhuis met een bordestrap. Op de begane grond is een toegangsportaal verbonden met een vierkante, monumentale hal waaromheen de vertrekken en de trap zijn gelegen. De hal is aangekleed met pilasters (met gestileerde Corinthische kapitelen) die een rondlopende kroonlijst dragen. De aankleding bestaat ondermeer uit een houten lambrisering en een marmeren vloer. De vertrekken rondom de hal hebben ondermeer stucplafonds met geprofileerde lijsten en ornamenten, geleding van de wand door pilasters (de ronde hoektravee), geprofileerde kozijnen van zowel de vensters als de deuren, vensterluiken, tussendeuren met opgelegde motieven en een ingebouwde kast met rijk versierde houten deuren. Een opmerkelijk detail is de schouw onder het raam in de ronde hoek die verwantschap aan de zogeheten Utrechtse schouw vertoont. Aan de noordzijde liggen vertrekken die ingericht zijn geweest als keuken en bijkeuken. Elementen als de schouw en kasten zijn nog aanwezig. De verdieping heeft eveneens een royale overloop met pilasters, kroonlijsten en andere geprofileerde lijsten langs het plafond, stucdecoraties en consoles. Aan de oostzijde ligt de langgerekte woonkamer met de afgeronde hoek met ronde, openslaande balkondeuren. De schouw zit op de oorspronkelijke plek, maar is in aankleding gewijzigd. De plafonds zijn gedeeltelijk nog geornamenteerd met stucelementen. Plafonds met stucornamenten bevinden zich op diverse plaatsen, ondermeer in het trappenhuis. Het trappenhuis heeft op de eerste verdieping een groot glas-inloodraam uit 1939 met wapenschilden en afbeeldingen van de ruïne. De bovenste bouwlaag (ter plaatse van de middenrisaliet) is ondermeer als droogzolder in gebruik geweest, getuige de aanwezigheid van de droogstokken.

Waardering

Het HOOFDHUIS is van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een in eclectische stijl opgetrokken buitenhuis;
- de vrij grote mate van gaafheid zowel van het exterieur als het interieur (indeling en afwerking);
- de beeldbepalende ligging ten opzicht van de Leidsche Rijn/Rijksstraatweg;
- de samenhang met de overige onderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 528560

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 augustus 2005
Kadaster deel/nr	82729/111

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Utrecht	Utrecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Utrecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Utrecht	V			5066
Utrecht	V			5063
Utrecht	V			5067
Utrecht	V			5064
Utrecht	V			5061
Utrecht	V			5065
Utrecht	V			5068
Utrecht	V			5062

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE PARKAANLEG

Het landschappelijke park is aan het einde van de 18e of het begin van de 19e eeuw aangelegd op de plaats van het middeleeuwse landschap met boomgaarden, weide- en akkergrond. Bij deze aanleg is de 17e eeuwse structuur met oprijlaan vanaf de Leidsche Rijn en voorplein voor het kasteel gehandhaafd en opgenomen in de nieuwe aanleg. Het landschapspark is gevormd door het vergraven van de slotgracht tot een slingerende waterpartij met nog een tweede tak in zuidelijke richting. Voorts is er een grote open ruimte omzoomd door boomgroepen en gestoffeerd met solitaire bomen. Deze open ruimte is bovendien voorzien van kleine accidentaties. De 17e eeuwse oprijlaan wordt begeleid door beuken daterend uit het einde van de 19e eeuw. Het voormalige voorplein van het oude kasteel heeft aan weerszijden twee rijen 18e eeuwse lindes. De op de ruïne aansluitende slingerende vijverpartij wordt begeleid door ondermeer een treurbeuk, een rij vleugelnootbomen en in een groep geplaatste eiken, vermoedelijk 18e eeuws. Solitaire bomen zijn er ondermeer in de gedaante van een opvallende eik en een suikeresdoorn. Andere groepen zijn een groep van vijf platanen en een reeks lindes die nu nog in restant, maar blijkens oude foto's in een cirkelvorm gepland waren. De Voornse Steeg is voornamelijk begroeid

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met een reeks beuken en eiken.

Waardering

De HISTORISCHE PARKAANLEG is van algemeen belang vanwege:

- de nog goed herkenbare historisch-geografische ligging en ontwikkeling;
- de tuinhistorische waarde als voorbeeld van een parkaanleg in vroeg-landschappelijke stijl met oudere formele elementen;
- het voorkomen van een oud en oorspronkelijk bomenassortiment;
- de samenhang met de andere complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528561

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 augustus 2005
Kadaster deel/nr 82729/104

Woonplaats* Utrecht
Gemeente* Utrecht
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Utrecht
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Utrecht	V			5061
Utrecht	V			5064
Utrecht	V			5063
Utrecht	V			5067
Utrecht	V			5065
Utrecht	V			5062
Utrecht	V			5066
Utrecht	V			5068

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: KASTEELRUINE HUIZE VOORN

Kasteelruïne, gelegen in de noordwesthoek van de aanleg en bestaande uit een rechthoekig door water omgeven terrein waarin de resten van een middeleeuwse ridderhofstad. Als bouwwerk herkenbaar zijn nog de twee 17e eeuwse duiventorens.

Dit onderdeel is tevens als archeologisch monument beschermd onder monumentnummer 522611

Waardering

De KASTEELRUINE is van algemeen belang vanwege:

- de ouderdom;
- de archeologische waarde;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de wijze waarop de ruïne een rol speelt in de landschappelijke (romantische) parkaanleg;
- de samenhang met de andere complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie